

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 4, Nummer: 33

Het spoorwegmuseum is voorsnog gesloten tot 6 april

Ten gevolge van de maatregelen om verspreiding van het Coronavirus in te dammen, moest de Directie van het Spoorwegmuseum het besluit nemen het museum voor bezoekers te sluiten.

Hierdoor kon de Modelbouw Expo "OnTraxs" helaas ook niet doorgaan. Is dat even domper? Besloten werd om deze Expo dan dit jaar helemaal niet door te laten gaan. De reden is dat wat tentoongesteld wordt werkelijk de topstukken van nu zijn, uit vele landen. En aangezien die ook op andere Expo's zijn te zien, volgens een strakke planning, zou het niet meer mogelijk zijn het geheel weer op een andere datum in het Spoorwegmuseum bij elkaar te zien. Wij moeten uitkijken naar 2021.

Aankondiging Presentatie over het TEE-design, door Arjan den Boer.

Op dinsdag 14 april geeft Arjan den Boer een presentatie over de vormgeving van de Trans Europ Express. De nadruk zal liggen op de Nederlands-Zwitserse treinstellen. Hij zal ingaan op het ontwerp van het materieel, inclusief een vroeg prototype, maar ook op het TEE-logo dat door een Utrechtse kunstenaar werd gemaakt. Daarnaast zal hij veel fraai ontworpen affiches voor de TEE laten zien uit zijn eigen verzameling en uit die van het Spoorwegmuseum. Arjan den Boer is publicist over spoorwegen, design en architectuur en tevens rondleider in het Spoorwegmuseum. U kunt zich tot 11 april voor deze lezing aanmelden op [onze website](#).

De locatie is wederom in het Spoorwegmuseum, Wachtkamer Derde klas. De zaal is open om 18.30 u, we beginnen om 19.00 u en proberen rond 21.30 u af te sluiten. Parkeren is mogelijk op het voorterrein.

De lezing vindt plaats afhankelijk van de dan actuele stand van zaken rond het Corona virus!

Activiteiten in het jubileumjaar 2020

Dit jaar, om precies te zijn op 26 mei, bestaat de "Vereniging van Vrienden van het Nederlands Spoorwegmuseum" 50 jaar. Uiteraard zal dit jubileumjaar niet onopgemerkt voorbijgaan. Hier alvast een beknopt overzicht van de verschillende activiteiten.

Een kijkje in de werkplaats/remise

Via de maandelijkse Nieuwsbrieven "VriendenDienst-digitaal" worden de Vrienden op de hoogte gehouden terwijl onze website ook deze informatie heeft.

De eerste helft van 2020:

Lezing over de TEE van Arjan de(n) Boer op dinsdag 14 april. Zie elders in deze uitgave. De **Vrienden- en Familiedag op zaterdag 16 mei**. Nadere details worden binnenkort bekend gemaakt, maar het zal zeker een gezellige middag worden waarbij de Vrienden hun familie kennis kunnen laten maken met wat er allemaal in ons Spoorwegmuseum te zien en te beleven is.

Op **30 mei, komt de VriendenDienst** uit met o.a. een terugblik. Zo zal een aantal oud-bestuursleden terugkijken op hun periode in het bestuur en daarbij boeiende herinneringen ophalen. Ook de ontwikkelingen rond de restauratie van de RD 7659 komen aan de orde: het rijtuig zal een prominente plaats innemen op de tentoonstelling rond het thema 'eten en drinken in de trein'.

Op **donderdag 18 juni** wordt deze **tentoonstelling** met de naam "Tosti's, Truffels en Treinen" geopend. Tot 15 november bent u, behalve in "onze RD", ook welkom in een aantal buitenlandse restauratierijtuigen.

Op **27 juni** beleven wij onze jaarlijkse **Vriendendag/Algemene Ledenvergadering**. Dit jaar gaan we rijden met het met '46 museumtreinstel 273 en zijn we de gast bij de Stoomtrein Katwijk-Leiden. Nadere bijzonderheden over de reis en de beschikbaarstelling van de vergaderstukken leest u in de VriendenDienst-digitaal van mei en uiteraard ook op onze website.

De Blauwe Engel

De **2de helft van augustus** is er een lezing van Tuur Verdonck. In de **2de helft van september** is er een excursie naar de Benthimer Eisenbahn. En in de **2de helft van oktober** worden de Vrienden uitgenodigd de proefritten met de DE1 mee te maken (vanwege de revisie van de motoren van de Blauwe Engel).

Aanwas nieuwe Vrienden

Deze tijd is er een heuse verzorgingscampagne aan de gang om nieuwe Vrienden te werven. Inzet is de nieuwe folder die al als bijlage werd verspreid bij het maandblad "Railmagazine". (Foto). Tevens is de folder via "Op de Rails" onder de leden van de NVBS verdeeld. Dagelijks melden zich nieuwe leden! In de volgende VriendenDienst-digitaal komen we hierop terug!

Berlijns Blauw stond mij beter 'BAANBREKEND NS GEEL' LIET OPEENS INSECTENKERKHOF ZIEN....

Cartoon: Hans Proper

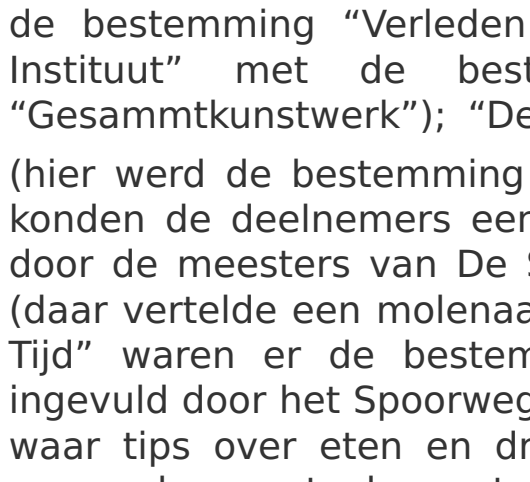
De Arend weer onder stoom

In april gaat De Arend weer naar buiten, na een herstelperiode of de winterslaap. Inmiddels is de ketel goedgekeurd en de machine gaat er weer tiptop uitzien. De buffer vertoont wat scheuren. Die zijn weer strak gemaakt en opnieuw geschilderd. Daarna krijgt het houtwerk nog een beurt, want de hete waterdruppels zijn op sommige plekken in het hout gebrand.

De Arend gaat rijden gedurende de weekenden:
18 & 19 april
16 & 17 mei
13 & 14 juni
20 & 21 juli
8 & 9 augustus
19 & 20 september
25 & 26 oktober

Komend evenement

Van 19 juni tot en met 15 november: De tentoonstelling TTT: Tosti's, Truffels en Treinen. Hierin zal ook de gerestaureerde restauratie wagon RD7659, een prominente rol spelen. Nadere details zullen nog volgen.

Voortgang van de restauratie van rijtuig Plan D, RD7659

Op 27 februari kwam het restauratierijtuig Plan D uit Blerick naar het Spoorwegmuseum. Na de grondige voorbereidingen en het vele werk in Blaric worden de werkzaamheden aan het rijtuig nu in Utrecht afgerond. Het rijtuig is momenteel compleet ontmanteld voor de casco-revisie. De draaistellen zijn nog in revisie en daarom is het rijtuig per vrachtwagen naar Utrecht gebracht waar het op een stel tijdelijke draaistellen is gezet. Bij het museum wordt las- en schilderwerk verricht en zal het interieur weer worden ingebouwd. Het wordt een spannende race tegen de klok om het rijtuig klaar te hebben vóór 18 juni. Dan is namelijk de opening van de tentoonstelling Tosti's, Truffels en Treinen.

Op [deze website](#) kun je een kort filmpje bekijken over de aankomst.

In principe is de restauratie van de RD een project van de vrijwilligers van het museum, maar waar nodig wordt hulp van derden ingeroepen.

Nu al: "petje af!" voor de harde werk(st)ers!

Bezoekers en het Leukste Reize van Nederland

Het Spoorwegmuseum kan terugkijken op een succesvolle derde editie van "Het Leukste Reize van Nederland". In totaal passeerden 19.111 bezoekers de kassa. Dat waren er ca 9.000 meer dan in dezelfde periode in de voorjaarsvakantie van 2019. Op 22 februari ging dan de 20e editie van "Het Leukste Reize van Nederland" van start. De partners waren: Het "Pre-Historisch Dorp" met de bestemming "Verleden (hier werden o.a. broodjes gebakken)"; "Het Nieuwe Instituut" met de bestemming "Pruts" (hier werd gewerkt aan een "Gesamtkunstwerk"); "De Stijl in de Stad" samen met het "Centraal Museum" (hier werd de deelnemers "De Stijl" gevraagd. In de wachtkamer 1e & 2e klasse konden de deelnemers een zeer stijlvolle selfie maken in een decor geïnspireerd door de meeste van De Stijl); Dan was er de "Stichting De Hollandsche Molen" (daar vertelde een molenaar meer over dit nationale icoon); en in "Treinen door de Tijd" waren er de bestemming "Rembrandt" alsook de bestemming "Smaak", ingevuld door het Spoorwegmuseum. Gevend was wederom de "Blauwe Roemste" waar tips over eten en drinken te vinden waren. En dan konden de reislustige meespelen de grote smaakquiz. De eindbestemming dit jaar was een zogenaamde "sing-a-long": inhaken en meezingen dus, verzorgd door de Familie Greveling. Het is te verwachten dat er volgend jaar weer een editie komt.

Minister maakt ritje in Mat '46

De Meer van de foto bij onze Peter van der Meer van het Spoorwegmuseum (r), is minister Cora van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat. Zij reisde mee in de Mat '46 treinstel 273 voor de opening van de nieuwe spoorverbinding naar Railterminal Greenport Venlo.

Bijdrage van de BankGiro Loterij

Op het "Goed Geld Gala" van de BankGiro Loterij, begin februari, heeft de BankGiro Loterij € 84,3 miljoen geschonken aan organisaties die werken op het terrein van cultuur en monumentenzorg in Nederland. Het Spoorwegmuseum ontving een cheque van €625.249.

Goederenwagen opgeknapt

Voor de werkplaats van de Technische Dienst wordt druk gewerkt aan het opknappen van een gesloten goederenwagen. Deze wagens worden gebruikt voor evenementen, (in dit geval voor spullen van evenementen) maar die wagens behoren wel degelijk tot de museumcollectie.

De gesloten wagens (Gb) van het museum werden tussen 1956 en 1963 gebouwd bij Werkspoor in Utrecht. Deze standaardwagens hebben schuifdeuren en kunnen daardoor via de zijkant beladen worden. Dit type goederenwagens reed door heel Europa.

De TD heeft nu profielen geplaatst en de wanden verstevigd met hout en isolatiemateriaal. Ook het dak wordt aangepakt zodat alles straks droog kan worden opgeslagen. Zo heeft een museumstuk een extra toegevoegde waarde!

Het bord 1005 uit de verloting

Door Marcel, de winnaar van de verloting.

Na mijn werd toegekend heb ik contact gezocht met de eigenaar en gulle geveer Henk Eijssens.

mooie herinnering aan de succesvolle activiteiten van de 1010 aan te kopen en er een standplaats voor te vinden. Bij de verloting van het bord 1005, viel ik helaas niet in de prijzen, maar nu had ik meer geluk. Mijn interesse was ook zeer groot: Ik bezit naast een tweetal loc's 1000 in de schaal 1/86 ook nog een loc in schaal 1/26. Dit is dezelfde schaal die ook in Madurodam rijdt. De loc kan in mijn tuin over de meeste tijd binnen en in een vitrine. Met de originele borden en de modellen maakt de onderste plank van die vitrine nu een heerlijke indruk. Samen met het verhaal van Henk, is er zo toch een mooi stukje Nederlands erfgoed van eigenaar gewisseld. Nogmaals dank ik Henk voor het beschikbaar stellen van zijn board, en deel met de rest van de Vrienden graag de foto van de nieuwe locatie.

Met vriendelijke groeten, Marcel.

Het raadsel

De oplossing van de vorige keer is een remschoen of remslof.

Het bevindt zich op een bord in het Techlab.

Hieronder een foto van Nico Spilt: Rangerlocje (Köf) en rangeerder met remslof. (Bochem-Dahlhausen, 19 april 2008). Deze geeft goed weer wat dit voor een stuk gereedschap is. De (meestal vrijlopende) wagen bij de rangers moet voor een gewenste plaats tot stoppen worden gebracht. Deze remslof wordt kort voor die plaats op de rails gezet, waarop het wagonwiel op het vlakke stuk van die remslof rolt die al slepend en krijsend de wagen afremt. Een zwaar stuk gereedschap wat dan ook weer uit zijn spakke bevrijd moet worden. Vele jaren geleden in de tijd dat de wielen brede spaken hadden werd het remmen zelfs door meelopende rangeerders uitgevoerd: met een lange houten paal liepen ze kort voor de gewenste stop met de wagen mee en stakken met bruut geweld de paal in de wielen. Gevaarlijk ook, als met het afknakken van die paal, zijn steeds korter werd en het rangers en stoppen door moest gaan. (Nee, dit gereedschap hierboven is niet het elektrische slagmes uit de keuken van het Maliebaanstation!)

Interessant in deze is ook dit filmpje

Onze filmster, de remschoen of remslof versijnt 3 minuten na het begin.

Het raadsel in deze uitgave

Waar is deze plaquette te vinden??

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Layout: Piet Meijer
Kopfoto: Peter van der Vlist